

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Quæstio 1. Quæ sit genuina significatio aliquorum terminorum, quorum erit frequens susus in his materiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

LIBRI SEXTI
P A R S III.
TRACTATUS VI.

De Matrimonio.

Priusquam aggrediar materiam hujus tractatus, resolvendæ sunt aliquæ quæstiones velut præliminares.

Quæstio 1. Quæ sit genuina significatio aliquorum terminorum, quorum erit frequens usus in his materiis. Num. 1.
R. §. 1. Matrimonium significat contractum, quo mas & fœmina de præsentis tradunt sibi mutuum in sua corpora dominium ad usum humanæ generationis: hinc à Perez definitur; *conjunctio maritalis*. Dicitur autem *Matrimonium*, vel, quia communiter *matres facit*, vel quia est *matris munus*, inquit *S. August. l. 19. contra Faustum*; vel, quia est præcipuè *matrum onus*, uti habet *S. Th. in suppl. q. 44. a. 2.* ipsis enim incumbit præcipuè fovere, gestare & educare proles. Alio nomine latinis, dicitur *connubium*, græcis γάμος à δάμος, quod *domare* significat, mutato δ in γ δάμος, γάμος, ideo, quia fœminas seu potiùs conjuges domat, *Arcudius de concord. occid. & orient. Eccles. l. 7. c. 1.* Et inde sunt nomina, monagamus, bigamus, polygamus; unius, duarum, plurimum uxorum vir &c.

§. 2. Matrimonium dicitur *legitimum* sive *legale, ratum, consummatum*. *Legitimum*, quod conformiter ad leges naturæ perficitur solo consensu contrahentium, quale est apud infideles, fuit

Tom. VIII.

A

que

que in lege naturæ & Judaica. Et quamvis secundum se exigat perpetuitatem aliquam, tamen ex causis dissolvi potest, uti dicitur à num. 402. *Ratum*, quando est Sacramentum, attamen carnali copulâ necdum consummatum, estque minus solubile, quàm legale. *Consummatum*, quando jam est copulâ carnali perfectum, & tum est omnino insolubile quoad vinculum, quamvis solubile sit quoad torum.

3. §. 3. Per sponsalia ordinariè significatur futurarum nuptiarum promissio, can. 3. 30. q. 5. *Dicta sunt à spondendo, nam moris fuit veteribus stipulari & spondere sibi uxores, L. 2. ff. De sponsal. Et specialiter hic requiritur, ut sponte fiant, atque ideo aliqui putant, sponsalia dici à sponte promittendo. Quandoque per sponsalia intelligitur Matrimonium ipsum, & sponsalia de præsentì dicuntur Matrimonium ratum; conjuges autem in Matrimonio, dicuntur sponsi de præsentì, Sanch. l. 1. d. 1. n. 1.*
4. §. 4. Nuptiæ sepe idem significant, quod Matrimonium, hinc L. 1. ff. De ritu nuptiarum, dicitur: *Nuptiæ sunt conjunctio maris & femine, & consortium omnis vitæ, divini & humani Juris communicatio. Dicuntur nuptiæ, eò quod puellæ nupturæ pudoris gratiâ se velo, quasi nube, obtegebant, Catech. Rom. hic c. 1.*
5. §. 5. Per conjuges significantur mas & fœmina conjuncti in Matrimonio, quod dicitur conjugium à conjungendo, quia uxor, cum viro quasi uno jugo adstringitur, *Catech. Rom. supra. Propriè autem loquendo uxor & maritus dicuntur illi, qui sunt conjuges in Matrimonio, nihilominus, quando lex in favorabilibus loquitur de sponsis, uxore, marito, per sponfos intelliguntur*

tur etiam illi, qui sunt in Matrimonio rato, sed nondum consummato, per uxorem autem & maritum etiam intelliguntur Sponsi de futuro: Econtrà in odiosis per uxorem & maritum intelliguntur illi soli conjuges, qui consummarunt Matrimonium, nisi obstet peculiaris ratio petita ex verbis vel aliunde, propter quam prudenter judicetur intelligi etiam alios, *Sanch.* à n. 2. *Gob. tr.* 10. à n. 2.

§. 6. In antiqua lege, in quâ licebat viro habere plures legitimas conjuges, illæ dicebantur uxores, quæ assumebantur ad generationem prolis & gubernationem domûs. Econtrà illæ dicebantur concubinæ, quæ tantùm ad generationem prolis assumebantur. In nova lege & sæpe in Jure canonico apud *Krimer* quæstionum canonicarum l. 4. à num. 571. uxores dicuntur, quæ copulantur cum omnibus solemnitatibus ab Ecclesia præscriptis: Econtrà concubinæ dicuntur, vel quæ verè copulatæ sunt sine accidentalibus solemnitatibus Ecclesiæ, vel quæ sine ullo Matrimonio domi retinentur ad libidinem, & concubinas in hoc secundo sensu nullibi approbant Canones.

§. 7. Divortium vel à diversitate mentium dictum est, vel quia in diversas partes eunt, qui distrahunt Matrimonium, L. 2. ff. de divort. & repud. vel potius dicitur à divertendo, quia ab invicem discedunt. Reliqua per decursum explicabuntur.

Q. 2. Quinam sint præcipui hæreticorum errores, & quonam doctrina Scripturæ ac Conciliorum circa Sacramentum Matrimonii. R. §. 1. Multi hæretici, item aliqui politici seu potius athei dicunt Matrimonium non esse necessarium, eò quòd licitus sit concubinatus, & pro hoc abutuntur variis